

Nr 222.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående medgivande att kostnader, som föranledas av den av riksdagen antagna lagen om förmynderskap, må bestridas av vissa anslag under andra huvudtiteln; given Stockholms slott den 9 maj 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Birger Ekeberg.

Utdrag ur protokoll över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 maj 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, PETERSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för justitiedepartementet, statsrådet Ekeberg:

»Genom proposition till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga ett av lagberedningen utarbetat förslag till lag om förmynderskap. Enligt den sålunda föreslagna lagen, som avses skola träda i kraft den 1 januari 1925, skall tillsynen över förmyndares förvaltning utövas av ett nytt kontrollorgan, överförmyndaren. Med avseende å överförmyndarens verksamhet har bland annat upptagits föreskrift, att han skall föra bok angående de förmynderskap, som stå under hans tillsyn. Lagberedningen har i motiven till sitt förslag angivit, dels att det allmänna borde vidkännas kostnaden för ifrågavarande böcker och dels att det borde

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 1 saml. 183 häft. (Nr 222).

äläggas häradshövdingarna och rådstuvurätterna att, mot ersättning av allmänna medel för kostnaderna, ombesörja böckernas uppläggande genom införande av de förmynderskap och godmanskap, som vid den nya lagens ikraftträdande stå under vederbörande domstols tillsyn. I överensstämmelse härmed har i årets statsverksproposition beräknats, att kostnaden för själva böckerna, uppgående till omkring 15,000 kronor, skulle bestridas av andra huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till tryckningskostnader, medan ersättning till häradshövdingar och rådstuvurätter för böckernas uppläggande, beräknad till omkring 20,000 kronor, skulle bestridas av ordinarie förslagsanslaget till domare, vittnen och parter. Uttryckligt bemyndigande av riksdagen att bestrida nu berörda utgifter av förevarande båda anslag har icke äskats i statsverkspropositionen.

Det framlagda förslaget till lag om förmynderskap har nu antagits av riksdagen. Därvid har emellertid riksdagen, på förslag av första lagutskottet, för sin del beslutit väsentliga ändringar i fråga om överförmyndarinstitutionen. Under det att överförmyndare enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle förordnas av rätten för varje tingslag eller varje stad med egen jurisdiktion, skall enligt utskottets, av riksdagen antagna förslag överförmyndare i regel utses för varje kommun genom val, som företages, på landet av kommunalstämma eller kommunalfullmäktige, om sådana finnas, samt i stad av stadsfullmäktige eller, om sådana ej finnas, av allmän rådstuga. I nämnda förslag hava emellertid även upptagits bestämmelser, enligt vilka kommuner kunna under vissa förutsättningar sammanföras till ett gemensamt distrikt för val av överförmyndare. Utskottet har, enligt vad i dess utlåtande uttalats, förutsatt, att kostnaderna för överförmyndarnas böcker och deras uppläggande skulle, oavsett den av utskottet föreslagna omläggningen av överförmyndarinstitutionen, kunna bestridas på det sätt, som angivits i statsverkspropositionen, även om ifrågavarande kostnader genom det större antalet överförmyndare skulle bli större än där beräknats. Vidare har utskottet i sitt utlåtande framhållit, att böckerna borde uppläggas kommunvis, även när flera kommuner bildade ett distrikt, varigenom man skulle undgå att upplägga nya böcker, för den händelse distriktet sedermera åter skulle uppdelas.

Genom den föreslagna omläggningen av överförmyndarinstitutionen torde kostnaden för böckernas anskaffande bli avsevärt högre än ursprungligen beräknats, beroende på det större antal band, respektive lädor för förvaring av kort, som erfordras. Däremot inverkar omläggningen icke på kostnaden för böckernas uppläggande genom överföring av äldre förmynderskap och godmanskap. Den ersättning, som i sistnämnda hänseende skall utgå till häradshövdingarna och rådstuvurätterna, synes bära motsvara den verkliga kostnaden, dock med ett visst maximibelopp för varje rum i rättens förmynderskapsbok, vars innehåll överflyttas till överförmyndarens bok.

Lagberedningen hade jämväl antagit, att statsverket även för framtiden skulle vidkännas kostnaden för överförmyndarnas böcker, i den mån nya

sådana erfordrades. De böcker, som från början uppläggas, torde lämpligen böra göras så stora, att de kunna rymma anteckningar om förmynderskap och godmanskap, som efter den nya lagens ikraftträdande ställas under domstols tillsyn, till minst samma antal, som de vilka stå under sådan tillsyn, när lagen träder i kraft. Med hänsyn härtill lärer det icke vara nödvändigt att redan nu avgöra, huruvida statsverket bör påtaga sig ifrågasvarande kostnad även för framtiden, utan synes därmed kunna anstå, till dess någon erfarenhet vunnits rörande de inkomster, som komma att tillföras överförmyndarna genom de i lagförslaget upptagna reglerna om arvode.

I anslutning till vad i statsverkspropositionen anförts får jag tillika erinra därom, att ökat krav på anslaget till domare, vittnen och parter jämväl föranledes av vissa bestämmelser i förmynderskapslagen om ersättning av allmänna medel, nämligen enligt 12 kap. 6 § till rättgångsbiträde, som förordnas för den, vars omyndighets- eller myndighetsförklaring är i fråga, samt enligt 12 kap. 23 § dels till överförmyndare, då han för talan å tjänstens vägnar, och dels till vittnen och upplysningsvis hörda personer, som inkallats på begäran av överförmyndaren eller enligt rättens förordnande.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels medgiva att från andra huvudtitelns *ordinarie* förslagsanslag till tryckningskostnader må, efter Kungl. Maj:ts närmare bestämmande, bestridas kostnaden för anskaffande åt överförmyndarna av sådana böcker, varom förmäles i 3 kap. 11 § i det av riksdagen antagna förslaget till lag om förmynderskap,

dels medgiva att från det i riksstaten upptagna *ordinarie* förslagsanslaget till domare, vittnen och parter må, efter Kungl. Maj:ts närmare bestämmande, bestridas ersättning till häradshövdingar och rådstuvurätter för kostnader, som uppkomma genom införing i de för överförmyndarna anskaffade förmynderskapsböckerna av uppgifter angående bestående förmynderskap och godmanskap,

dels ock medgiva att från samma anslag må, efter Kungl. Maj:ts närmare bestämmande, bestridas sådana ersättningar, varom förmäles i 12 kap. 6 och 23 §§ av förslaget till lag om förmynderskap.»

Vad departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilagan till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Oskar Adelsohn.